

Rechtspersonenrecht (B001667)

Cursusomvang *(nominale waarden; effectieve waarden kunnen verschillen per opleiding)*

Studiepunten 5.0

Studietijd 150 u

Aanbodsessies en werkvormen in academiejaar 2023-2024

M (semester 1)

Nederlands

Gent

hoorcollege

Lesgevers in academiejaar 2023-2024

De Wulf, Hans

RE21

Verantwoordelijk lesgever

Aangeboden in onderstaande opleidingen in 2023-2024

[Bachelor of Laws in de rechten](#)

stptn

aanbodsessie

5

A

[Micro-credential Vennootschaps- en rechtspersonenrecht](#)

5

M

[Schakelprogramma tot Master of Laws in de rechten](#)

5

A

[Vorbereidingsprogramma tot Master of Laws in de rechten](#)

5

A

Onderwijstalen

Nederlands

Trefwoorden

vennootschappen , verenigingen, rechtspersoonlijkheid, vermogen, kapitaal

Situering

De student vertrouwd maken met de voornaamste technische regels uit het vennootschaps- en rechtspersonenrecht en met de beginselen waarop deze technische regels steunen of waarvan zij afwijken, teneinde de student in staat te stellen, op basis van inzicht in de structuur en samenhang binnen het rechtsdomein, op zelfstandige basis problemen binnen dit rechtsgebied te analyseren en oplossingen aan te reiken. Vanzelfsprekend dient de student daarbij de wetgeving en rechtspraak als voornaamste bronnen van het vennootschapsrecht te kunnen analyseren. Belang wordt ook gehecht aan bewustmaking bij de student van de verbanden tussen dit rechtsdomein en het gemeen recht (vooral verbintenissenrecht) enerzijds en het ondernemings- en economisch recht anderzijds. Ook de belangrijke banden met het boekhoudrecht komen aan bod (zij het beperkter dan ideaal zou zijn; dit wegens tijdsgebrek in dit opleidingsonderdeel).

Inhoud

-

Dit opleidingsonderdeel behandelt de voornaamste privaatrechtelijke organisatievormen, nl. de vennootschappen en de verenigingen. Er wordt tevens een inleiding op de stichting gegeven, omdat deze rechtsvorm in de praktijk vaak samen met vennootschappen/verenigingen gebruikt wordt en economisch belangrijk is. Zowel de vennootschappen en verenigingen met als deze zonder rechtspersoonlijkheid komen aan bod. Bij de verenigingen ligt de nadruk op de VZW. Doorheen de behandeling van de regels gemeen aan alle vennootschappen met rechtspersoonlijkheid wordt ingegaan op wezen en kenmerken van alle rechtspersonen. Doorheen het opleidingsonderdeel wordt teruggekomen en voortgebouwd op de beginselen van het vertegenwoordigingsrecht die de studenten hebben/zullen leren kennen in de opleidingsonderdelen verbintenissenrecht en bijzondere overeenkomsten. De opbouw van de cursus is meer bepaald als volgt: definities en classificaties- overzicht vennootschaps- en verenigingsvormen-geldigheidsvereisten gemeen aan alle

vennootschappen, en de VZW- regels gemeen aan de vennootschappen en verenigingen met rechtspersoonlijkheid (oprichting en verwerving van rechtspersoonlijkheid, nietigheid, openbaarmakingverplichtingen, naam, zetel, nationaliteit, orgaantheorie)- de vennootschappen en verenigingen met onbeperkte aansprakelijkheid (vermogen, bestuur, overdracht van rechten, ontbinding)- de vennootschappen met beperkte aansprakelijkheid en de VZW: invloed van het Europese recht en vrijheid van vestiging op kapitaalvennootschappen; kapitaal: begrip en functie; kapitaalvorming; effecten; bestuur; algemene vergadering; kapitaalbescherming; resultaatsverwerking; boekhouding en jaarrekening; toezicht; ontbinding, vereffening en herstructureringen. Een lijst met Franstalige vakterminologie sluit de syllabus af. Tijdens de interactieve lessen wordt ook steeds Franstalige rechtspraak besproken.

Begincompetenties

Van de student wordt verwacht dat hij het verbintenissenrecht, zoals bestudeerd in de eerste twee bachelors, beheerst, aangezien kennis van zowel het contractenrecht, de beginselen inzake lastgeving, als van de regels over extracontractuele aansprakelijkheid, noodzakelijk zijn voor een goed begrip van het vennootschaps- en rechtspersonenrecht. Daarnaast zijn minimale noties van boekhoudtechniek- en recht vereist. In de hoorcolleges wordt weliswaar nog eens teruggekomen op een aantal van de reeds gekende verbintenis- en boekhoudrechtelijke beginselen. Voor het overige is geen voorkennis vereist, naast deze van de juridische basisbegrippen waarmee men tijdens de eerste bachelor vertrouwd is geraakt. Per slotsom is vast te stellen dat het vennootschaps- en verenigingsrecht deel uitmaakt van het vermogensrecht, en dat dus enige kennis van de ander takken van dit vermogensrecht welkom is.

Eindcompetenties

- 1 Kennis hebben van de bronnen van het rechtsdomein
- 2 • Kennis hebben van en inzicht hebben in het wezen van de rechtspersonen- en vertegenwoordigingstechnieken.
Kennis hebben van en inzicht hebben in het wezen van beperking van aansprakelijkheid en van het kapitaalbegrip.
- 3 Kennis hebben van en inzicht hebben in de basisbeginselen inzake het vennootschaps- en verenigingsrecht.
- 4 Inzicht hebben in de ratio van de bestudeerde rechtsregels
- 5 • Inzicht hebben in de beleidsmatige achtergrond van de regels (welke doelstellingen hebben zij, welke belangen beschermen zij ?) en waar nuttig ook in de historische evolutie van de regel (nl. waar dit nuttig is om de huidige regel goed te begrijpen)
- 6 De basisbeginselen toepassen op concrete feitenconstellaties en rechtsvragen. De student moet daarbij zowel klassieke oordelen over de geldigheid en procedurele correctheid van verrichtingen kunnen vellen, als strategisch advies kunnen geven over de opportuniteit van een bepaalde juridische aanpak van een probleem en alternatieven ten behoeve van hypothetische klanten tegen elkaar kunnen afwegen.
- 7 Verbanden leggen tussen de verschillende beginselen, en tussen de regels van het vennootschaps- en rechtspersonenrecht en de regels uit andere rechtstakken, voornamelijk van het "vermogensrecht" (bv. verbintenissen- en zakenrecht) en het handelsrecht.
- 8 Kritisch reflecteren over de doelstellingen en de interne samenhang van regels uit het vennootschaps- en rechtspersonenrecht.
- 9 Schriftelijk, zowel analytisch als synthetisch, rapporteren over de inhoud en vraagstukken van het kennisdomein.
- 10 Kritische reflecteren over de economische efficiëntie en het morele karakter van regels, denkwijzen en oplossingen van vraagstukken binnen het rechtsdomein
- 11 Kennis hebben van en inzicht hebben in de basisbeginselen inzake het vennootschaps- en verenigingsrecht.

Creditcontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via creditcontract is open: de student houdt zelf rekening met voorkennis uitgedrukt in begincompetenties

Examencontractvoorwaarde

De toegang tot dit opleidingsonderdeel via examencontract is open

Didactische werkvormen

Hoorcollege, werkcollege

Toelichtingen bij de didactische werkvormen

In de eerste les (en in de eerste lesweek op Ufora) wordt aangekondigd of het vak dat jaar

(Goedgekeurd)

verloopt via klassieke hoorcolleges aangevuld met twee casuslessen van elk drie uur waarin hypotheticals zoals die op het examen ook gevraagd worden, behandeld worden; dan wel dat de hierna beschreven aanpak gevolgd wordt, met eerst drie weken theorie in hoorcolleges, en daarna rond casussen opgebouwde lessen, zoals hierna beschreven.

De cursus begint - in deze tweede hypothese- met drie hoorcolleges, waarbij het privaatrechtelijk organisatierecht in zijn (voornamelijk economische) context gekaderd wordt, een aantal basisconcepten (bv. begrip vennootschap) toegelicht worden en een overzicht gegeven wordt, ex cathedra, van de voornaamste vennootschaps- en verenigingsvormen. Na deze inleiding verloopt de cursus als volgt :

- Elke week dienen de studenten een deel van de syllabus thuis voor te bereiden door dit deel te lezen (ongeveer 50 p./week). Er wordt aangeraden de bijhorende slides eveneens te consulteren. Op Ufora wordt per hoofdstuk van de syllabus een lijst met voornamelijk theoretische vragen ter beschikking gesteld die de student kunnen leiden bij zijn lectuur; de student wordt duidelijk gemaakt dat hij na lectuur die vragen moet kunnen beantwoorden. Doel is de student op deze manier de theorie door zelfstudie te laten absorberen
- Af en toe –niet meer dan een viertal weken per semester- wordt aan de studenten daarenboven gevraagd 1 of meer gerechtelijke uitspraken te lezen ter voorbereiding van de les
- In de les wordt de leerstof niet meer ex cathedra uiteengezet. Elke les begint met de mogelijkheid voor studenten om vragen te stellen over het voor te bereiden deel van de syllabus (zaken die onduidelijk waren voor hen); bij gebrek aan vragen stelt de lesgever aan de studenten enkele vragen, teneinde na te gaan of zij bepaalde basisconcepten geassimileerd hebben
- Na de vragenronde worden gezamenlijk een aantal oefeningen (hypothetische casussen, uitgevonden door de lesgever) opgelost, om de student de theorie te leren toepassen; dit laat ook toe de student met vrij realistische scenario's te confronteren, zodat de student zich moet opstellen zoals een advocaat of bedrijfsjurist. Het gebruik van een wetboek is bij deze oefeningen onontbeerlijk en de student moet daarom steeds zorgen tijdens de les toegang tot de wettekst (WVV) te hebben. Uiteraard zijn deze oefeningen van exact dezelfde aard als de oefeningen die op het examen moeten opgelost worden. De op te lossen cases worden op voorhand op Minerva gepost (aan het begin van het semester reeds staan de hoofdcasussen (maar niet de talrijke nevenscasussen) reeds voor het ganse semester online. De student moet beseffen dat het niet mogelijk is elk onderdeel van de theorie die hij/zij moet beheersen, in een casus aan bod te laten komen; daarvoor zou naar schatting drie maal zoveel lestijd als ter beschikking staat vereist zijn. Niettemin worden wel alle cruciale leerstukken uit het vennootschapsrecht in een casus verwerkt. Bij het oplossen van de casussen wordt de actieve medewerking van de studenten gevraagd. Zij moeten antwoorden geven op de vragen rond de casus. De docent loopt daarbij door het auditorium met een loopmicro en kan studenten, bij gebrek aan spontane reacties, dwingen over bepaalde vragen na te denken en te pogen een zinvolle analyse mondeling mee te delen. Regelmatig wordt aan studenten enkele minuten tot uitzonderlijk een kwartier gegeven om over een probleem na te denken en met elkaar te overleggen (break-out sessie maar zonder mogelijkheid van break-out in de zin van terugtrekking in aparte lokalen voor onderling overleg; studenten moeten noodgedwongen in het collectieve auditorium blijven zitten)
- Om de student aan te moedigen aandacht te hebben voor de context van het vennootschaps- en verenigingsrecht, en voor de real life-implicaties en toepassingen, worden persknipsels over hoe ondernemingen geconfronteerd worden met de rechtsregels die in de cursus bestudeerd worden, verzameld in een map op Ufora (uiteraard niet-exhaustief). Aldaar worden ook leectuurtips gegeven. De inhoud van die kranten- en tijdschriftartikelen is op zich (vanzelfsprekend) geen examenstof, maar slechts didactisch materiaal als achtergrond bedoeld.

De levenslang lerende heeft de keuze om de microcredential (aanbodsessie M) on campus, of naar eigen keuze de opgenomen lessen te verwerken.

Reguliere studenten kunnen zich niet inschrijven voor de micro-credential en dienen de reguliere opleiding te volgen.

Leermateriaal

Syllabus in twee delen, "vennootschappen en verenigingen- algemeen deel" en "kapitaalvennootschappen"

kostprijs: ongeveer 25 Euro

-Wetboek van Vennootschappen & verenigingen, uitgave vrij te kiezen door de student (kostprijs afhankelijk van de uitgave tussen 15 en 125 euro)

- powerpointpresentaties (slides) als samenvatting van de essentiële leerstof, ter beschikking gesteld via Minerva

-lijst met vragen bij de leerstof op Ufora
-bundel casussen (hypotheticals) op Ufora
PRIJS LEERMATERIAAL: syllabus: 25,0 euro (voor de 2 delen samen) Wetboek: afhankelijk van de door de student gekozen editie 15 tot 125 Euro.

Referenties

Zie de literatuurlijst in de syllabus, inleidend hoofdstuk

Vakinhoudelijke studiebegeleiding

Hoorcolleges; powerpointslides betreffende de hoorcolleges, aangeboden via Ufora; praktische oefeningen (casuslessen), mede ter voorbereiding op het schriftelijk examen (gelijkaardige casussen); literatuurlijst in de syllabus, teneinde student toe te laten literatuur terug te vinden die hem kan helpen bij oplossen van vragen; mogelijkheid tot stellen van vragen aan de assistenten en docent. Voor de werkstudenten wordt een extra casusles op een avond georganiseerd waarop een drietal belangrijke casussen zoals zij in de reguliere hoorcolleges zijn behandeld, aan bod komen (reguliere studenten mogen die les ook bijwonen, als extra oefening).

Evaluatiemomenten

periodegebonden evaluatie

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de eerste examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij periodegebonden evaluatie in de tweede examenperiode

Schriftelijke evaluatie met open vragen

Evaluatievormen bij niet-periodegebonden evaluatie

Tweede examenkans in geval van niet-periodegebonden evaluatie

Examen in de tweede examenperiode is mogelijk

Toelichtingen bij de evaluatievormen

Het schriftelijke examen bestaat voor een groot deel uit casussen (van het type dat tijdens de lessen werd behandeld), met als bedoeling te testen of de student rechtsregels kan toepassen op concrete feitensituaties, en daarbij zijn wetboek (waarvan het gebruik toegelaten en noodzakelijk is) kan gebruiken. De student moet daarbij in staat zijn in een relatief complex verhaal de relevante feiten te onderscheiden van de minder belangrijke gegevens, deze feiten vervolgens kunnen kwalificeren en tenslotte juridisch beoordelen. Regelmatig wordt aan de student gevraagd zich op te stellen als advocaat of bedrijfsjurist die een cliënt over het in de vraagstelling verborgen probleemgebied moet adviseren, waarbij creatieve oplossingen niet steeds te schuwen zijn. Daarnaast wordt minstens één theoretische vraag gesteld. Deze gaat doorgaans over de zin (ratio) van een bepaalde regel en of de doelstelling in werkelijkheid bereikt wordt en test verder regelmatig of de student in staat is gevestigde opvattingen (bv. van het hof van cassatie; van de EU, die een bepaalde regel aan de Belgische wetgever opgedrongen heeft; ...) kritisch te evalueren. Er wordt gepeild naar het inzicht van de student in de belangen (bv. die van aandeelhouders, schuldeisers, ...) welke gediend worden door bepaalde rechtsregels. Dit mede omdat de student inzicht moet hebben in de beleidsmatige achtergronden (of het ontbreken daarvan) van bepaalde regels (bv. regels over financial assistance, over inkoop eigen aandelen, ...). Doorgaans zullen ook een vijf-tot tiental kleinere quasi-meerkeuzevragen gesteld worden, nl. vragen waarop met "ja/nee", "waar/onwaar" en een motivering van niet meer dan 5 regels moet geantwoord worden. Primaire doelstelling van deze methode is kennis en toepassingsvaardigheid betreffende de ganse leerstof te kunnen testen (doorheen vele kleine vragen over verschillende onderwerpen)

De evaluatie van de levenslang lerende (aanbodsessie M) loopt gelijk met de evaluatie van de reguliere studenten (aanbodsessie A)

Eindscoreberekening

100% periodegebonden evaluatie

Faciliteiten voor werkstudenten

Inleidende les op een avond; extra werkcollege (bespreking van een aantal casussen) op een avond in de laatste reguliere lesweek.